

DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

Aşağıdaki metni okuyunuz.

İKİ DİRHEM BİR ÇEKİRDEK

Giyim kuşamına özen göstermiş, şık ve süslü kıyafetleriyle dikkat çeken insanlar hakkında sık sık "iki dirhem bir çekirdek" ifadesi kullanılır. Bu yakıştırma, ağırlık ölçüsü olarak okkanın kullanıldığı eski devirden kalmadır.

Okkanın dört yüzde birine "dirhem" adı verilir. Dirhem daha çok hassas teraziler için kullanılan bir ölçüdür. Ancak sarraflar, dirhemden daha hassas ölçümler için bir ağırlık birimi daha kullanırlar. Buna "çekirdek" denir.

Eski devirlerin en kıymetli parası olan bir Osmanlı altını, toplam iki dirhem ve bir çekirdek ağırlığına sahiptir. Bu durumda süslenmiş kimselere iki dirhem bir çekirdek yakıştırmasında bulunanlar, mecaz yoluyla onlara "altın" demiş olurlar.

İskender PALA

İki Dirhem Bir Çekirdek

A. 1, 2, 3 ve 4. çalışmaları yukarıdaki metne göre yapınız.

1. Metnin bağlamından yararlanarak "sarraf" kelimesinin anlamını tahmin edip aşağıya yazınız.

Cevap: Sarraf, kelimesi kuyumcu gibi değerli eşya satıcılarına ve bunlardan anlayan kimselere denir.

2. "İki dirhem bir çekirdek" ifadesinin kimler için söylendiğini, hangi anlamda kullanıldığını açıklayınız.

Cevap: "İki dirhem bir çekirdek" ifadesi şık ve süslü kıyafetleriyle dikkat çeken kimseler için söylenir. Onlara "altın" manasında denir.

3. "İki dirhem bir çekirdek" ifadesinin mecaz yoluyla "altın" anlamında kullanılma nedenini açıklayınız.

Cevap: Osmanlı altını, toplam iki dirhem ve bir çekirdek ağırlığına sahipti ve altından meydana geliyordu. Bu sebeple değerli olduklarını ifade etmek için kullanılır.

4. Metnin türünü; giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin kaçar cümleden oluştuğunu belirtiniz.

Cevap: Giriş bölümü; 2, gelişme bölümü; 5, sonuç bölümü; 1 cümleden oluşur.